

Gefördert vom:

Bundesministerium
für Familie, Senioren, Frauen
und Jugend

im Rahmen des Aktionsprogramms

deutsche kinder-
und jugendstiftung

AUF!leben

Nachbarsprache für Kitas im Sprachbad *Jazyk sousedů pro mateřské školy* *v jazykové koupeli*

**Ein Projekt der EUREGIO EGRENSIS AG Sachsen/Thüringen e.V.
im Zeitraum Januar bis August 2022.**

Dank der finanziellen Unterstützung des Aktionsprogramms Auf!leben.

*Projekt EUREGIA EGRENSIS pracovního sdružení Sasko/Durynsko
v období od ledna do srpna 2022.*

Díky finanční podpoře akčního programu Auf!leben.

INHALT / Obsah

1. Einführung	
<i>Úvodní slovo</i>	5
2. Einige Details zum Projekt „Nachbarsprache für Kitas im Sprachbad“	
<i>Některé detaily k projektu „Jazyk sousedů pro MŠ v jazykové koupeli“</i>	6
3. Einblick in und Rückblick auf das Sprachbad	
<i>Pohled na jazykovou koupel a její zhodnocení</i>	8
3.1 Rituale, die uns begleiteten	
<i>Rituály, které nás provázely</i>	8
3.2 Wir bastelten und spielten frei	
<i>Tvorba a volná hra</i>	13
3.3 Erlebe Tradition	
<i>Zažij tradici</i>	14
3.4 Erwerb medialler Kompetenzen beim Onlinetreffen mit der tschechischen Partnerkita	
<i>Osvojení mediálních kompetencí při online setkání s českou partnerskou mateřskou školou</i>	16
3.5 Pflegen der tschechisch-deutschen Freundschaft	
<i>Pečujeme o česko-německé přátelství</i>	17
3.6 Lieder zum Mitmachen	
<i>Písničky s pohybem</i>	19
3.7 Unseres Lieblingsthema: Spielzeug	
<i>Naše oblíbené téma: hračky</i>	20
3.8 Achtung Konzentration, ein Basteltag ist angesagt	
<i>Pozor koncentrace, den vyrábění je dnešní atrakce</i>	21
3.9 Gesundes in den Mund	
<i>Zdravé do pusinky</i>	22
3.10 Vorleseweile gegen Langeweile	
<i>Chvilé k předčítání</i>	23
4. Danksagung	
<i>Poděkování</i>	24

Herausgeber / Vydavatel

EUREGIO EGRENSIS Arbeitsgemeinschaft Sachsen/Thüringen e. V.
Weststraße 13 | 08523 Plauen

+49 03741 - 128 6461

info@euregioegrensis.de

www.euregioegrensis.de

Verantwortlich / Odpovědný

Steffen Schönicke, Geschäftsführer

Verfasser / Autoři

Kristin Gerhardt, Miroslava Dzianová sowie Pavlína Kellerová

Veröffentlicht / Vydáno

August 2022

Förderung / Financování

Das Projekt und diese Broschüre entstanden im Rahmen des Projektes „Nachbarsprache für Kitas im Sprachbad“ in der EUREGIO EGRENSIS. Das Projekt wird mitfinanziert durch das Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend.

Projekt a tato brožura vznikly v rámci projektu "Sousední jazyk pro mateřské školy v jazykové lázni" v rámci EUREGIO EGRENSIS. Projekt je spolufinancován Spolkovým ministerstvem pro rodinu, seniory, ženy a mládež.

Gefördert vom:

im Rahmen des Aktionsprogramms

Bundesministerium
für Familie, Senioren, Frauen
und Jugend

deutsche kinder-
und jugendstiftung

AUF!leben

1. Einführung

Úvodní slovo

**Liebe Kolleginnen und Kollegen,
liebe Leiter und Leiterinnen der Einrichtungen, liebe Träger,
liebe Eltern und ganz besonders, liebe „kamarádi“,**

hinter uns liegt eine Zeit, in der wir viel geplantscht, gebadet getaucht und zusammen erlebt haben. Nein, wir haben keinen Urlaub am Strand oder einen Besuch im Schwimmbad gemacht, wir haben ein Bad der besonderen Art genossen. Ein immersives Bad. Ihr wurdet durch das Projekt „Nachbarsprache für Kitas im Sprachbad“ an die Tschechische Sprache, die Sprache unseres Nachbarlandes, herangeführt und mit den Gepflogenheiten, Traditionen und der tschechischen Essenskultur sowie vielem mehr vertraut gemacht. Manche von euch haben sogar Freunde aus den Partnerkindergärten in der Tschechischen Republik getroffen.

Während der regelmäßigen Besuche haben wir viele gemeinsame Rituale eingeführt und gepflegt. Während des freien Spielens wurde viel ausprobiert, durch kleine vielfältige sprachliche Angebote hat sich jeder der Teilnehmenden ein Grundwortschatz angeeignet und an alledem viel Freude und Spaß gehabt.

Diese Broschüre blickt auf eine erlebnisreiche Projektzeit zurück und gibt einen kleinen Überblick über die vielseitigen Erlebnisse und bearbeiteten Themenfelder. Schmökert, und genießt sie.

Ein herzliches Dankeschön möchten wir für die finanzielle Unterstützung durch das Programm Aufleben zum Ausdruck bringen. Ohne diese Unterstützung wäre dieses Projekt nicht umzusetzen gewesen.

*Milé kolegyně a kolegové,
milí ředitelé a zřizovatelé mateřských škol,
milí rodiče a obzvláště, milí „Freunde“,*

za námi je období, ve kterém jsme se hodně věnovali vodním radovánkám a mnohé zažili. Ne, nebyli jsme na dovolené, ani na pláži, nenavštívili jsme ani koupaliště. My jsme si vychutnávali koupel jiného rázu. Koupel imerzivní, jazykovou.

Prostřednictvím tohoto projektu byl představen český jazyk, jazyk sousední země, proběhlo obeznámení s každodenními situacemi, tradicemi, s kulturou stolování v Česku a mnohem více. Někteří z vás potkali dokonce kamarády z jejich partnerské školičky.

Během mých pravidelných návštěv jsme zavedli a dodržovali společné rituály. Při volné hře jsme si mnohé vyzkoušeli, za pomoci krátkých různorodých jazykových her si každý ze zúčastněných osvojil drobnou slovní zásobu. Při tom všem jsme zažili mnoho radosti a zábavy.

Tato brožura se namátkově vrací k našemu projektovému období plnému zážitků. Projděte si ji a vychutnejte pár, za zmínku stojících zážitků. Za finanční podporu díky projektu Aufleben (Znovuoživení) bychom rádi na tomto místě vyjádřili naše poděkování.

**Eure / Vaše *Pavλίna Kellerová*
a team EUREGIO EGRENSIS Sasko/Durynsko
sowie das Team der EUREGIO EGRENSIS AG Sachsen/Thüringen**

2. Einige Details zum Projekt „Nachbarsprache für Kitas im Sprachbad“ *Některé detaily k projektu „Jazyk sousedů pro MŠ v jazykové koupeli“*

Dieses Projekt hat 375 Kinder im Alter von 3 – 7 Jahren und 90 Erwachsene begleiten können.
Tento projekt provázel 370 dětí ve věku 3 – 7 let a 90 dospělých.

Am Nachbarsprachprojekt haben diese Einrichtungen teilgenommen:

Jmenovitě se účastnila tato zařízení:

- *der Kindergarten Zwergenvilla in Adorf/Vogtland,*
- *das Deutsch-tschechisches Kinderhaus „Sonnenschein“ in Klingenthal,*
- *die „Juniorkiste“ in Eichigt,*
- *der Michaeliskindergarten in Adorf/Vogtland,*
- *der Albert Schweitzer Kindergarten in Falkenstein,*
- *die „Quellenzwerge“ in Bad Brambach*

Aufgrund der jeweiligen Wünsche der teilnehmenden Einrichtungen und der besonderen Situation, bedingt durch die Covid Pandemie, erfolgte die Umsetzung auf verschiedene Weise und in verschiedenen zeitlichen Rhythmen. Während eine der Einrichtungen das Angebot 1 x wöchentlich genoss, führte man bei einer anderen die Angebote 1 x in 14 Tagen durch.

Zu Beginn des Projektes konnten nicht alle Einrichtungen persönlich durch unsere Sprachmittlerin besucht werden. Manche Gruppen genossen das immersive Angebot via Onlinestunden. Für die Bereitschaft, moderne Medien in den Kita-Alltag zu implementieren und dadurch den Kindern den Erwerb damit verbundenen Kompetenzen zu ermöglichen, bedanken wir uns sehr.

Unsere Mitarbeiterin, Frau Kellerová kam dem Wunsch der Einrichtungen entgegen und bat im Rahmen der immersiven Methode während ihrer Präsenz- und Onlinebesuche auch Lernangebote an.

Die gemeinsam bearbeiteten Themen füllten eine breite Palette und waren u.a. die täglichen Rituale in den Kitas (Frühstücken, Zähne putzen, Hände waschen, die Esskultur und der Mittagsschlaf) aber auch die Wettermerkmale, sportliche Betätigungen, die Jahreszeiten mit ihren Festen und Traditionen sowie die Märchen-, Spielzeug- und Tierwelt. Einige der Wortschatz-Themen wurden an vielen praktischen Beispielen trainiert. Dies war zum Beispiel das Vorbereiten und Durchführen des gesunden Frühstücks, aber auch die Bastelarbeiten zum Thema Winter. Dabei wurde der „paní Zima“ ein kühles Gewandt aus Watteschnee angezogen.

Die Lebensmittel und auch das Bastelmaterial konnte Dank des Projektes im Programm „Auf! Leben“ finanziert werden.

Die Angebote wurden mit den jeweiligen Einrichtungen abgesprochen und auf die Bedürfnisse der jeweiligen Gruppen, sowie der unterschiedlichen Entwicklungsstufen wurde eingegangen.

Na základě různorodých přání zúčastněných mateřských škol a z důvodu mimořádné situace, zapříčiněné Covid pandemií, byla realizace projektu provedena vícero způsoby a v různém časovém rytmu. Zatímco jedno zařízení využívalo nabídky 1 x týdně, pro jiné platil 14.denní rytmus. Po zahájení projektu nemohla být všechna zařízení osobně navštěvována naší rodilou mluvčí. Některé třídy si imerzivní nabídku vychutnávaly prostřednictvím online hodin. Všem děkujeme za angažovanost zaimplementovat moderní média do běžného dne mateřských škol a tímto umožnit dětem získat nové kompetence.

Naše kolegyně, paní Kellerová vyhověla přáním mateřských škol a nabízela v rámci imerzní metody během svých prezenčních, ale i online návštěv, i vzdělávací jednotky.

Témata jako: každodenní rituály v MŠ (při snídani, hygienických navycích jako čištění zoubků, umývání rukou, kultura stolování a polední odpočinek), přes podoby počasí, pohybové aktivity, roční období s jejich svátky a tradicemi, až po svět pohádek, hraček a zvířátek plnily širokou paletu. Některá témata s jejich slovní zásobou byla prakticky trénována. Z mnoha můžeme jmenovat: přípravu a konzum zdravé snídaně, až po tvořivou práci na téma zima, kde „Frau Holle“ dostala chladný oděv ze sněhu z vaty (jak potraviny, tak materiál byly financovány za podpory projektu „Auf! Leben“/Znovuoživení).

Vzdělávací jednotky byly předem projednány a přizpůsobeny na potřeby jednotlivých tříd, jakož i různým stupňům vyvojového stádia dětí.

Während der Projektzeit wurde dem pädagogischen Personal, sowie den Kita-Leitungen aus den teilnehmenden Einrichtungen, die Möglichkeit gegeben sich bei 2 Netzwerktreffen zu beteiligen. Dabei wurden die Erfahrungen und Erlebnisse während der Umsetzung des Projektes ausgetauscht. Weiterhin erhielt damit auch die Sprachmittlerin,

Pavλίna Kellerová, sowie die koordinierende Mitarbeiterin bei der EUREGIO EGRENSIS, Kristin Gerhardt, ein Feedback zu ihrer bisherigen Arbeit. Darüber hinaus könnten Fragen, Probleme und Anregungen offen besprochen und ausgetauscht werden.

Wir möchten uns bei dem Michaeliskindergarten aus Adorf und dem Kinderhaus „Sonnenschein“ in Klingenthal für die Nutzung ihrer Räumlichkeiten, sowie bei allen Kollegen und Kolleginnen, die ihre Erfahrungs-, Fortführungs- und Anpassungsvorschläge geäußert haben, bedanken.

Während des Projektes wurden auch einige Treffen mit den Partnerkitas angedacht. Dies war im Frühjahr 2022 vorerst nicht möglich in Präsenz umzusetzen. Daher führten einige der teilnehmenden Einrichtungen, der Pandemie zum Trotz, ihre Kita-Treffen mit ihrem tschechischen Partner via Onlineübertragungen durch. Dies war eine große Freude an beiden Seiten der Grenze zwischen Sachsen und Böhmen.

V průběhu projektu měli pedagogičtí pracovníci i vedoucí mateřských škol ze zúčastněných zařízení možnost zúčastnit se dvou setkání této sítě. Proběhla výměna zkušeností a poznatků získaných během realizace projektu. Jazyková mediátorka Pavλίna Kellerová a koordinující pracovnice EUREGIA EGRENSIS Kristin Gerhardtová získaly zpětnou vazbu o své dosavadní práci.

Rádi bychom poděkovali Michaeliskindergarten z Adorfu a MŠ „Sonnenschein“ Klingenthal za poskytnutí jejich prostor k těmto pracovním setkáním a všem kolegům a kolegyním, kteří vnesli své zkušenosti, návrhy v pokračování a impulsy na inovace.

V průběhu projektu se zvažovala také některá setkání s partnerskými mateřskými školami. Na jaře 2022 to prozatím nebylo možné realizovat osobně. Proto navzdory pandemii některé ze zúčastněných institucí pořádaly setkání mateřských škol s českým partnerem prostřednictvím online přenosů. To byla velká radost na obou stranách hranice mezi Saskem a Čechami.

3. Einblick in und Rückblick auf das Sprachbad

Pohled na jazykovou koupel a její zhodnocení

3.1 Rituale, die uns begleiteten

Rituály, které nás provázely

Bei jedem meiner Besuche fanden im Laufe des Vormittages verschiedene, sich stets wiederholende Abläufe statt. Bei üblichen Kita-Aktivitäten, wie Mahlzeiten, Spiele, Morgenkreis und Unternehmungen entstand ein Wortschatz, welches die Kinder nicht nur in der Kita anwenden können.

Einige werden auf folgenden Seiten näher vorgestellt.

Při každé z mých návštěv probíhaly v průběhu dopoledne různé, stále se opakující postupy. Při běžných aktivitách ve školce, jako jsou stravování, hry, ranní kruh a zájmová činnost, vznikla slovní zásoba, kterou mohly děti používat nejen tady.

Některé budou představeny blíže na následujících stránkách.

Der Zug, der uns in die Garderobe, in den Waschraum und in den Garten bringt:

Vláček, který nás veze do šatny, umývárny a na zahradu:

*„Jede vláček jede krajem, my si na vlak také hrajem,
jeden vagón, druhý třetí, nastupujte všechny děti.*

Vláček syší, pára houká, pan průvodčí z okna kouká“/

Es fährt ein kleiner Zug durch das Land,

wir spielen auch das Zugfahren,

ein Waggon, der zweite, der dritte, steigt alle Kinder ein.

*Der kleine Zug zischt, der Dampf hupt, Herr Schaffner
schaut aus dem Fenster.*

In der Kita „Juniorkiste“ Eichigt gab es viele begeisterte Eisenbahner.

V „Juniorkiste“ v Eichigtu bylo mnoho nadšených železničářů.

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
jedeme vlakem	wir fahren einen Zug
děti	die Kinder
vlak	der Zug
vagón	der Vagon
tunel	der Tunnel
koukat	sehen/schauen
stop	Stop
start	Start
garderóba	die Garderobe
toaleta	die Toilette

Der „vlak“ ist los in der Kita „Sonnenschein“ Klingenthal.

Vlak se rozjel v MŠ „Sonnenschein“ Klingenthal.

Rituale die uns begleiteten Rituály, které nás provázely

Nach dem Auspacken oder Vorbereiten des Frühstücks, benannten wir alles, was die Büchse, der Teller, die Kanne geboten haben:

Po vybalení (u nás si děti nosí snídani z domova) či přípravě snídaně jsme pojmenovali vše co dózička, talíř, či konvice nabízely.

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
džus	der Saft
čaj	der Tee
ovoce	Früchte *bei Auswahl der Teesorte
bylinky	Kräuter*bei Auswahl der Teesorte
mléko	die Milch
voda	das Wasser
jogurt	der Joghurt
nutela	Nutella
chléb	das Brot
<small>(im Tschechischen wird der Buchstb. ch koplet ausgesprochen)</small>	
toust	das Toastbrot
žemle	die Semmel
müsli	das Müsli
banán	die Banane
talíř	der Teller
hrníček	die Tasse
dobrou chuť	guten Appetit

Reichlich gedeckte Tafel in der Kita „Juniorkiste“ Eichigt.
Bohatě prostřený stůl v MŠ Juniorkiste Eichigt.

Die Kinder haben es sehr genossen sich an der grossen Tafel selber zu bedienen und es machte ihnen sichtlich Spaß den Lebensmitteln die tschechischen Namen zu geben (einige habe ich frisch in Tschechien besorgt).

Děti si vychutnávaly možnost se samostatně na prostřeném stole obsloužit a zjevně je bavilo dávat potravinám (některé jsem čerstvé opatřila v Česku) česká jména.

Rituale, die uns begleiteten Rituály, které nás provázely

Beim Aufenthalt im Waschraum folgte ein Ritual nach dem anderen.

(Vom Toilettengang, über Hände und Mund waschen, Zähne putzen bis Hände abtrocknen).

Při pobytu v umývárně následoval jeden rituál za druhým.

(Od použití toalety, přes mytí rukou a úst, čištění zoubků a sušení rukou).

In unserer Videoreihe
„Kinderleicht Tschechisch lernen“
kannst du nachsehen, was die
Maus früh am Morgen alles zu
erledigen hat.

V naší videosérii „Snadné učení
němčiny po děti“ se můžeš kouknout
co všechno dělá myška ráno.

„Čistím zoubky, umývám, žádný z nich nevynechám,
nahore, dole, vpředu a vzadu,
horní a pak dolní řadu.“/

**Ich putze meine Zähnchen ich vergesse keines
oben, unten, vorne und hinten
die untere und dann die obere Reihe.**

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
nahore	oben
dole	unten
vpředu	vorne
vzadu	hinten
hlava	der Kopf
oči	die Augen
uši	die Ohren

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
toaletu prosím	bitte Toilette
ruce umýt	Hände waschen
pusu umýt	Mund waschen
kartáček	die Zahnbürste
zubní pasta	die Zahnpasta
kelímek	der Becher

In der Eichigter Juniorkiste nutzte ich die herbstlichen Naturmaterialien und kreierte mit den Kindern einen „Oto“ Gesicht aus „kaštany“. Zde jsem využila podzimního přírodního materiálu a vytvořila s dětmi „Oto“ obličej z kaštanů.

Rituale, die uns begleiteten Rituály, které nás provázely

Ich durfte auch die Mittagessen Ausgabe übernehmen. Auch hierbei, pflegten wir einen kleinen Wortschatz.

Bylo mi ctí převzít výdej oběda (*v našich mateřských školách jej servíruje paní učitelka ze servisovacího vozíku).

I při tom jsme pečovali o naši slovní zásobu:

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
dej mi prosím čaj	gib mir bitte einen Tee
moc	viel
málo	wenig
dobře	gut
špatně	schlecht
jedna	eins
dva	zwei
lžíce	der Löffel
vidlička	die Gabel
nůž	das Messer
dobrou chuť	guten Apetit

Bevor es an die Schalen des selbstgemachten Obstsalates geht wird in der Gruppe der Kita Albert Schweitzer ein Tischspruch vorgetragen, zu meinem Erstaunen komplett auf Tschechisch (hat sich die Kollegin während der Pandemiezeit ausgedacht). Než se dostaneme k miskám s domácím ovocným salálem, skupina v mateřské škole Alberta Schweitzera k mému údivu odříkává stolní pořekadlo, které je kompletně v češtině (kolegyně si ho vymyslela během pandemie).

Rituale, die uns begleiteten Rituály, které nás provázely

Hören, verstehen, befolgen. Vorerst gestisch begleitet pflegte ich einige Anweisungen aus dem Alltag ein, die von Besuch zu Besuch besser verstanden und befolgt oder ausgeführt wurden. Naslouchejte, rozumějte, následujte. Zpočátku jsem za doprovodu gest vkládala některé pokyny z každodenního života, které byly od návštěvy k návštěvě lépe pochopeny a dodržovány nebo prováděny.

„Podej mi ruku tvou, podej mi i druhou,
jednou sem, jednou tam,
kroužek z toho udělám“

„Reiche mir deine Hand, reiche mir auch die andere,
einmal her, einmal hin
ich mache einen kleinen Kreis daraus.“

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
uděláme kruh prosím	wir machen bitte einen Kreis
vstaneme prosím	wir stehen bitte auf
posadit prosím	bitte setzen
to je:	das ist:
perfektní	das ist perfekt
fantastické	das ist fantastisch
dobré	das ist gut
uklízíme	wir räumen ab
malujeme	wir malen

In dem Michaeliskindergarten in Adorf unterbreitete ich den interessierten Kindern grafomotorische Aufgaben. Jedes Kind befolgte meine Anleitung und malte seine Karte passend aus. Kinder wollen verstehen und hinterfragen.

V Mikitě v Adorfu jsem dětem nabídla grafomotorické úkoly, kde si je podle mého návodu mohly vhodně vymalovat, děti chtějí rozumět a dávají dodatkové otázky.

3.2 Wir bastelten und spielten frei / Tvorba a volná hra

Egal welche Art von Beschäftigung gerade in der Kita ansteht, die Sprache ist überall einzupflegen. „Was spielt ihr da? Kann ich auch mitspielen?“- natürlich auf Tschechisch gefragt versteht sich- und so oder ähnlich kann ich mich zu den Kindern gesellen und mitmachen. Dabei entstehen immer schöne zweisprachige Gespräche/

Jedno jaký druh činnosti je právě na programu dne, jazyk se dá zakomponovat všude. “Co to tu hraje? Mohu se též připojit?- samozřejmě česky (německým dětem) rozumí se- a tak nebo podobně se k dětem připojím. Přitom vznikají vždy pěkné dvoujazyčné rozhovory.

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
tady	hier
tam	dort
hrajeme	wir spielen
stop	Stop

In der Kita A. Schweitzer spielt man gerne Tischspiele, dabei sagen wir uns mit Pavlína die Namen der Farben an.

Ve školce A.Schweizer si rádi hrají stolní hry, s Pavlínou si přitom pojmenujeme barvičky.

„velká díra /
ein großes Loch“

Bei den Quellenzwergen in Bad Brambach ist der Garten schön verschneit, heute ist ein Iglu-Bau geplant, da lege ich meine Hände ans Werk und bekomme viele fleißige Helfer.

V Bad Brambašské školce je dnes naplánována stavba iglů. Ráda přidám i já ruce k dílu a ještě mi pomůže plno pilných pomocníků.

Ich animiere ein Mädchen aus der Eichigter Juniorkiste im tschechischen Bilder-Wörterbuch einige Gegenstände zu finden, z. B. in einem Kinderzimmer (das Buch hat schöne illustrierte Seiten und behandelt f. Kinder interessante Themen des Alltags).

Právě animuji holčičku ze školky v Eichigtu vyhledat v českém obrázkovém slovníku některé předměty, např. v pokojíčku (ta kniha má pěkně ilustrované stránky a tematizuje pro děti zajímavá témata všeního dne).

3.3 Erlebe Traditionen / Zažij tradici

Das Jahr bringt wie in Deutschland, so auch in der Tschechischen Republik viele Jahreshöhepunkte. Diese sind mit verschiedenen, interessanten Traditionen verbunden. Manche Feste sind sich sehr ähnlich, andere wieder ganz anders und das versuchte ich den Kinder zu vermitteln.

Rok přináší jak v Německu tak v České Republice mnoho zajímavých událostí. Tyto jsou spojeny s mnoha zajímavými tradicemi. Některé svátky jsou si velmi podobné, jiné se zase hodně odlišují a to jsem se snažila dětem přiblížit.

Jeder „kamarád“/Freund bastelte einen Clown-Einstecker als lustige Fasching-Dekoration und wir feierten einen tierischen Karneval.

Každý „Freund“ si vyrobil klauna jako veselou dekoraci a všichni jsme oslavili zvířecí karneval.

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
karneval	der Fasching
veselý	fröhlich
klaun	der Clown
kostým	das Kostüm
maska	die Maske

Kita Juniorkiste Eichigt – Mädchen basteln nach.

Děvčata z Eichigtu vyrábějí.

Helau aus der Zwergenvilla, wo ich mitfeierte. / Ahoj karnevale z adorfské mateřské školy, se kterou jsem slavila.

Die Osterzeit Velikonoční čas

Aus unserer Videoreihe:
„Kinderleicht
Tschechisch lernen“ sehe
dir an wie das Küken
dem Osterhasen hilft
und bastle mit ihnen/
Z naší videosérie „Snadné
učení němčiny pro
děti“ se koukni jak
pomáha kuře
velikonočnímu zajíčkovi a
společně vyrábějí.

Die Osterzeit in Tschechien ist eine besondere Zeit. Die Kirchen werden festlich geschmückt. Es wird lecker gebacken und gekocht. Die Mädchen färben die Ostereier und verzieren sie mit schönen Motiven. Der „velikonoční zajíček“/Osterhase, oder an manchen Orten auch die Osterhenne, besuchen die Kinder am Gründonnerstag und hinterlassen ihnen mit Süßigkeiten gefüllte Osternester. Die Jungs rennen am Ostermontag den Mädchen mit der „velikonoční pomlázka“/Osterrute hinterher. Die Osterrute wird aus frischen Weidenzweigen geflochtene und mit bunten Bändern geschmückt. Der Tradition nach bringt dies den Mädchen für das ganze Jahr Gesundheit und Schönheit. Die Kinder haben sich die tschechische Variante des Liedes: Häschen in der Grube angehört und tanzten das Tänzchen.

Velikonoce v Německu se slaví různě. Každá oblast má své tradice. S velikonoční pomlázkou tady chlapce běhat nevidíte. Zato se tu zdobí velikonoční studny, pálí velikonoční ohně, v sorbské části Saska potkáte pěkně oblečené muže v krojích, rajtující na slavnostně ozdobených koních. Velikonoční zajíček navštěvuje děti na velikonoční neděli. Keřiky se ověšují velikonočními vajíčky.

Děti si poslechly českou variantu známé písničky Zajíček v své jamce a zatancovali si k tomu taneček.

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
pomlázka (nennt man auch den traditionellen Osterspaziergang der Jungen, wenn sie die Mädchen am Ostermontag besuchen)	die Ostergerte
vejce	das Ei
kraslice	das Osterei
zajíček	das Häschen

Da meine persönlichen Besuche der Kita A. Schweitzer noch nicht möglich wurden, haben mir die Kinder einen Ostergruß geschickt. Jelikož ještě nebyly mé osobní návštěvy mateřské školy A. Schweitzer možné, poslaly mi děti velikonoční pozdrav.

Passend zu dem Thema Hase wurden schicke Hasenmasken im Sonnenschein in Klingenthal bei unserer gemeinsamen Onlinestunde angefertigt.

K tématu zajíček si děti v MŠ „Sonnenschein“ vyráběly slušivé zaječí masky.

3.4 Erwerb medialer Kompetenzen beim Onlinetreffen mit der tschechischen Partnerkita

Osvojení mediálních kompetencí při online setkání s českou partnerskou mateřskou školou

Die im Frühjahr nach wie vor herrschenden Pandemiezeit untersagt leider weiterhin sämtliche Präsenztreffen der deutschen und tschechischen Einrichtungen. Wie sollte man also ein Wiedersehen mit den Freunden aus dem tschechischen Kindergarten organisieren, um gemeinsamen zu singen und zu spielen? Dies ging auch 2022 lange Zeit nur dank des Bildschirms eines Laptops. Wie genau dies funktioniert, haben die Kinder schnell begriffen.

Bohužel pandemické období, které na jaře stále trvá, nadále brání všem setkáním mezi německými a českými institucemi. Jak tedy uspořádat setkání s kamarády z české školky, aby si společně zazpívali a zahráli? Dlouhou dobu v roce 2022 to bylo možné pouze díky obrazovce notebooku. Děti rychle pochopily, jak přesně to funguje.

In unserem Partnerkindergarten in Kralice hat es toll geschneit und bei uns fielen, auch wenn erst aus Papier, die ersten Schneeflocken herunter. Der Ball hat die Schneekugel ersetzt.

V naší partnerské školce v Kraslicích pěkně nasněžilo a u nás padaly, i když jen z papíru, první vločky. Míč nahradil sněhovou kouli.

In unserer Videoreihe
„Kinderleicht Tschechisch lernen“
freue dich auf den Winter, den kannst du dir
sogar in dein Zimmer holen
V naší videosérii „Snadné učení němčiny pro
děti“ si zadovádej se zimou a pozvi ji klidně do
svého pokoje.

der Schneemann
sněhulák

3.5 Pflegen der tschechisch-deutschen Freundschaft

Pečujeme o česko-německé přátelství

Es ist endlich so weit, wir treffen unsere tschechischen Freunde.

Manche, der am Projekt teilnehmenden Kitas pflegen seit Jahren grenzübergreifende Freundschaften zu tschechischen Einrichtungen. Dabei entstanden vor der Pandemie viele tolle Veranstaltungen und schöne tiefgründige Freundschaften. Die Zeit der geschlossenen Staatsgrenzen und Einrichtungen hat diese Beziehungen auf eine harte Probe gestellt. Viele Freundschaften ruhten, es gab aber auch solche, die ihre Aktivitäten durch die online Medien pflegten oder einfach zum Papier und Stift griffen, um den Freunden auf der anderen Seite der Grenze zu zeigen: Uns gibt es noch und wir durchleben die selbe herausfordernde Zeit wie ihr! Vergessen haben wir euch nicht. Lasst uns in Kontakt bleiben, es wird alles gut und wir werden uns wieder treffen. Im Sommer 2022 ist es so auch geschehen.

Konečně nastal čas, setkáváme se s našimi českými přáteli.

Některé mateřské školy, které se projektu účastní, udržují s českými institucemi přeshraniční přátelské vztahy již řadu let. Před pandemií vzniklo mnoho skvělých akcí a krásných, hlubokých přátelství. Období uzavřených státních hranic a uzavřených institucí tyto vztahy podrobilo zkoušce. Mnohá přátelství byla nečinná, ale byli i tací, kteří udržovali své aktivity prostřednictvím online médií nebo se prostě chopili papíru a pera, aby ukázali svým přátelům na druhé straně hranice: Stále existujeme a procházíme stejnými těžkými časy jako vy! Nezapomněli jsme na vás. Zůstaňme v kontaktu, vše bude v pořádku a znovu se setkáme. Stalo se tak v létě 2022.

Folgende weitere aufregende Begegnungen fanden im Projektzeitraum statt:

- **07.02./21.02./14.03.22 Onlinetreffen Kita Eichigt mit Partnerkita Hranice**
- **10.02.22 Onlinetreffen Kita Sonnenschein Klingenthal und Partnerkita Kraslice**
- **03.05.22 Persönliches Treffen Klingenthal und Kraslice**
- **11.05.22 Ausflug der Zwergenvilla mit Partner Kita aus Treben nach Soos**
- **14.06.22 Ausflug der Mikita Adorf mit den tschechischen Partnern aus Krásná zum Kleinvogtland Adorf**
- **15.06.22 Besuch der Zwergenvilla mit Partner Kita Treben im Kleinvogtland in Adorf**

Během projektu se uskutečnila následující zajímavá setkání:

- *07.02./21.02./14.03.22 Online setkání mateřské školy Eichigt s partnerskou MŠ Hranice*
- *10.02.22 Online setkání MŠ Sonnenschein Klingenthal a partnerské MŠ Kraslice*
- *03.05.22 Osobní setkání Klingenthal a Kraslice*
- *11.05.22 Exkurze Zwergenvilla s partnerskou mateřskou školou z Třebeně do Soosu*
- *14.06.22 Výlet Mikity Adorf s českými partnery z Krásné do Kleinvogtland Adorf*
- *15.06.22 Návštěva Zwergenvilla s partnerskou MŠ Třebeň na Kleinvogtlandu v Adorfu*

Die Kinder aus der Eichigter Kita und MŠ Hranice stellen sich gegenseitig vor, die tschechischen den deutschen auf Deutsch und andersherum, alle sind neugierig auf ihre Freunde.

Děti ze školky Eichigt a MŠ Hranice se navzájem představují, Češi Němcům německy a naopak, všichni jsou zvědaví na své kamarády.

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
ahoj kamarádi	hallo Freunde
já jsem	ich bin
ty jsi	du bist
autobus	der Bus
dobře	gut (dass ihr da seid)
špatně	schlecht (als wir uns verabschieden mussten)
na shledanou	auf Wiedersehen

In dem Adorfer Michaeliskindergarten konnte die Freude nicht größer sein, als die tschechischen „kamarádi“ aus Krásná zum gemeinsamen Ausflug durch Adorf antrafen. Ziel: Miniatur Ausstellung „Klein Vogtland“

V adorfské Mikitě nemohla být radost větší, když dorazili „Freunde“ z Krásné ke společnému výletu Adorfem. Cíl: výstava miniatur „Malé Fojtsko“

Mit der Kita Sonnenschein Klingenthal und deren Partnerkita „Barvička“ Kraslice ging es am 03.05.2022 gemeinsam zum Naturzentrum Riedelhof in Eubabrunn. Wir haben mit den Kolleginnen ein Naturerlebnis Pfad mit einer Schnitzeljagd organisiert und geteilt auf 2 Gruppen mit den Kindern absolviert. Viele tolle, auf Natur gebundene Aufgaben wurden von uns gemeistert. Und wie bei einer guten Schnitzeljagd wurde der Rundgang mit einem Schatzfund gekrönt. Wir nahmen gemeinsamen mit unseren tschechischen Freunden eine ordentliche Portion Nudeln zu sich und freuten uns über den schönen Vormittag.

Společně s mateřskou školou Sonnenschein Klingenthal a jejich partnerskou mateřskou školou „Barvička“ Kraslice jsme se 3. května 2022 vydali do přírodního centra Riedelhof v Eubabrunnu. Společně s kolegy jsme uspořádali dobrodružnou přírodní stezku s hledáním pokladu a s dětmi rozdělenými na dvě skupiny tuto stezku absolvovali. Zvládli jsme mnoho velkých úkolů spojených s přírodou. A jako u správných lovců pokladů byla trasa korunována nálezem pokladu. Společně s českými přáteli jsme si dali pořádnou porci nudlí a radovali se z krásného dopoledne.

3.6 Lieder zum Mitmachen

Písničky s pohybem

Beim gemeinsamen Singen fand jeder Spaß an der Bewegung sowie der Sprache.

Wir sangen tschechische Kinderlieder, zu denen wir durch verschiedene Bewegungsübungen den Inhalt der Lieder besser verstanden haben.

Při společném zpívání našel každý zábavu z pohybu a jazyka.

Zpívali jsme české písničky pro děti, kterým jsme díky pohybovým aktivitám lépe porozumněli.

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
<i>la, la, la zpíváme</i>	<i>la, la, la wir singen</i>
<i>poslouchej, pozor dej</i>	<i>höre zu und passe auf</i>
<i>na mne se podívej</i>	<i>sehe mich an</i>
<i>tancujeme</i>	<i>wir tanzen</i>
<i>muzicírujeme</i>	<i>wir musizieren</i>

Bei unserer „karneval“ Feier in Adorfer Zwergenvilla“ sind die Trommeln los und man hört tolle Melodien.

Při naší oslavě karnevalu „Fasching“ v Adorfské „Zwergenvilla“ jsou slyšet bubny a jejich pěkné melodie.

In Adorf haben die Kinder erfahren, was alles der Fuchs angestellt hatte, als er nach Tábor rannte „Běží liška k Táboru“.

V Adorfu se děti dozvěděly, co vše provedla liška, když běžela do Tábora.

Auch in der Zwergenvilla rennt der Igel dem Fuchs hinterher, um dem Hasen zu helfen.

I ve školce „Zwergenvilla“ běží ježek za liškou, aby pomohl zajíčkovi.

3.7 Unseres Lieblingsthema: Spielzeug

Naše oblíbené téma: hračky

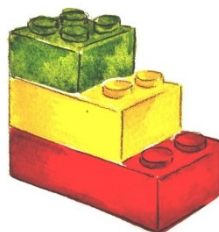
Durch unser Projekt hatte ich mehr Raum einen individuellen Kontakt zu den Kindern aufzubauen, ihr Vertrauen zu gewinnen, mit „meiner Sprache“ akzeptiert zu werden und ihre Kitaabläufe näher kennenzulernen. Das Spielzeug half mir durch Sprache anregende Situationen zu erschaffen und Dialoge zu führen. Die Kinder antworteten auf Deutsch, ihre Muttersprache. Aber sie verstanden auch wie ich mit ihnen in „meiner Sprache“ kommunizierte.

Díky našemu projektu jsem měla více prostoru si k dětem vybudovat individuálnější kontakt, získat jejich důvěru a být akceptována s „mou řečí“ a poznala jsem blíže jejich každodenní procesy. Hračky mi pomáhaly navodit situace budící pozornost dětí se zapojit do dialogu. Děti odpovídaly německy-jejich mateřtinou, pochopily ale, o čem s nimi v „mém jazyce“ komunikuji.

Co je to? To je lego.

Was ist das? Das ist Lego.

Co je to? To je balón.

Was ist das? Das ist Ball.

Co je to? To je panenka.

Was ist das? Das ist eine Puppe.

Co je to? To je méďa.

Was ist das? Das ist Teddy.

Co je to? To je kniha.

Was ist das? Das ist Buch.

Bildquelle: Deutsch mit Hans Hase in Kindergarten und Vorschule; Herausgeber: Goethe Institut

3.8 Achtung Konzentration, ein Basteltag ist angesagt Pozor koncentrace, vyrábění je dnešní atrakce

Visuell erklärt sich vieles von selbst. In „meiner Sprache“ angeleitet, wurde fleißig aus verschiedenem Material (welches wir dank dieses Projektes finanzieren konnten) gebastelt. Ob die winterliche pani Zima/Frau Holle oder die frühlingshaften Raupen und Marienkäfer, alles machte viel Spaß.

Vizuálně se vysvětlí mnohé samo. Dle instruktáže v „mém jazyce“ se vyrábělo z různého (díky tomuto programu financovaného) materiálu.

Ať už se jednalo o zimní paní Zimu/paní Holle nebo o jarní housenky a berušky, vše bylo velmi zábavné.

Die kleinen Quellenzwerge arbeiten aufmerksam mit.

Malí skřítkci od pramene pracují pozorně se mnou.

Paní Zima“aus der Eichigter Juniorkiste.

„Frau Holle“ z Eichigtšké „Juniorkiste“.

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
<i>papír</i>	<i>das Papier</i>
<i>nůžky</i>	<i>die Schere</i>
<i>lepidlo</i>	<i>der Kleber</i>
<i>pastelky</i>	<i>die Buntstifte</i>

In der Falkensteiner Gruppe der Strolche wimmelt es bald von lauter Raupen und Marienkäfern. Ve falkenštejnské třídě „Stroelche“ to bude brzy hemžit housenkami a beruškami.

In unserer Videoreihe „Kinderleicht Tschechisch lernen“ kannst du mit Pavlína einen duftenden „sněhulák“, der nicht kalt ist, malen.

V naší videosérii: „Snadné učení němčiny po děti“ si můžeš pomoci Pavlíniny instruktáže namalovat voňavého Schneemann co nestudí.

3.9 Gesundes in den Mund

Zdravé do pusinky

Am besten schmeckt es, wenn man es frisch und selbst zubereitet. Mehrmals im Laufe unseres Projektes haben wir uns zum gesunden Frühstück verabredet. Zuerst wurden die gekauften Lebensmittel richtig benannt. Man findet viele Parallelen zur deutschen Sprache im Tschechischen. Danach haben die kleinen Kinderhände alles gewaschen, geschnitten und gerührt und natürlich saubergemacht. Jeder durfte sich das gesunde Ergebnis schmecken lassen.

Nejlépe chutná pokud si to připravíš sám čerstvě. Několikrát v průběhu našeho projektu jsme se sešli ke zdravé snídani nebo svačině. Nejprve jsme si správně pojmenovali všechny nakoupené potraviny. Zde se dalo najít mnoho paralel souvisejících s němčinou. Malé pilné ruce potom vše umyly, nakrájely a smíchaly a samozřejmě po sobě uklidily. Každý si pochutnal na zdravém výsledku.

Aus unserer Videoreihe:
„Kinderleicht Tschechisch lernen“
Falls du lieber Gemüse magst, bereite mit Pavlína einen Möhrensalat vor
Z naší videořady „Snadné učení němčiny pro děti“ pokud máš raději zeleninu, tak s Pavlínou připrav mrkvový salát

Im Michaeliskindergarten duftet es schon nach frischem Obst, wir bereiten „ovocný salát“ vor.

V Mikitě to již voní čerstvým ovocem, připravujeme „Obstsalat“.

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
<i>ruce umýt</i>	<i>die Hände waschen</i>
<i>dobrou chuť</i>	<i>Guten Appetit</i>
<i>hrozny</i>	<i>die Weintrauben</i>
<i>jahoda</i>	<i>die Erdbeeren</i>
<i>malina</i>	<i>die Himbeeren</i>
<i>jablko</i>	<i>der Apfel</i>
<i>banán</i>	<i>die Banane</i>
<i>hruška</i>	<i>die Birne</i>
<i>meloun</i>	<i>die Melone</i>
<i>citron</i>	<i>die Zitrone</i>
<i>ovocný salát</i>	<i>der Obstsalat</i>

Ein Junge aus dem Falkensteiner Kindergarten wäscht gewissenhaft die Erdbeeren.

Jeden chlapec z falkenštejské mateřské školy důkladně umývá jahody.

3.10 Vorleseweile gegen Langeweile

Chvilé k předčítání

Bei unseren kurzen Vorlese-Weilchen machten wir es uns gemütlich. Ich wählte tschechische Bücher aus, die mit farbigen Bildern das Kinderauge mitnehmen und ihre Lebenswelt widerspiegeln. Sei es der Gruppenraum, der Garten, wo sie toben dürfen, der Supermarkt, wo sie mit den Eltern zum Einkaufen sind oder auch das Kinderzimmer, wo ihr Spielzeug seinen Platz hat. Aber auch solche, wo sie mit Emotionen wie Glück, Zufriedenheit, Trauer (als das Häuschen der kleinen myška/Maus überflutet wurde) und der nächsten Hilfe (als der Maulwurf, der Hase und der Igel geholfen haben das kaputte Häuschen aufzubauen) konfrontiert wurden. Und wo kleine Problemchen ein gutes Ende nahmen.

Při našich předčítacích chvilkách jsme si udělali pohodlí. Volila jsem dětské knížky, které zaujmou dětská očka, které zrcadlí jejich svět. Ať je to třída ve školce, zahrada, kde mohou dovádět, supermarket, do kterého chodí s rodiči na nákup, dětský pokojíček, kde mají místo jejich hračky. Ale i takové, kde jsou konfrontovány pro ně srozumitelnými emocemi (šťěstí, spokojenost, smutek – protože např. zaplavila velká voda myšce domeček) a pomoc bližním (když krtek, zajíček a ježek pomáhali postavit domeček nový). A kde mají malé problémy dobrý konec.

Naše slovíčka:	Unsere Vokabeln:
posadit prosím	bitte setzen
tam	dort
koukej	Qucke/schau
tady	hier
poslouchej	höre zu
pohádka	das Märchen

Ich fange an vorzulesen (auf Tschechisch versteht sich) die Kleinen in Bad Brambach sind ganz Ohr. Začínám předčítat (samozřejmě česky) malí posluchači v Bad Brambachu mají uši nastražené.

4. Danksagung

Poděkování

Ein Sprachbad ist eine Herausforderung, nicht nur für die Kinder, sondern auch für die mit anwesenden Erzieher sowie die Kitaleiter*innen und nicht zuletzt für die Eltern und meinen Arbeitgeber, die EUREGIO EGRENSIS AG Sachsen/Thüringen. Alle diese Personen setzten ein hohes Vertrauen in mich, das ich sehr schätze und das für dieses Projekt von bedeutungsvoller Wichtigkeit ist. Dafür bedanke ich mich!

Auch für mich als Sprachmittlerin ist die Anwendung der immersiven Methode nicht immer wie ein Aufenthalt im Vergnügungsbad. Ich muss so reagieren, dass ich in meinen Angeboten alles anschaulich darstellen kann. Es ist nicht immer einfach auch das Abstrakte für die Kinder verständlich in einer anderen Sprache auszudrücken. Große Unterstützung bekomme ich dabei am meisten von den Kindern selbst.

Jazyková koupel je výzvou nejen pro děti, ale také pro přítomné pedagogy, ředitelky a ředitele mateřských škol a v neposlední řadě pro rodiče a mého zaměstnavatele EUREGIO EGRENSIS AG Sasko/Durynsko. Všichni tito lidé do mě vložili velkou důvěru, které si velmi vážím a která má pro tento projekt velký význam. Ráda bych jim za to poděkovala!

Ani pro mě jako jazykového mediátora není použití imerzní metody vždy jako pobyt v aquaparku. Musím reagovat tak, abych mohla vše živě prezentovat ve svých nabídkách. Ne vždy je snadné vyjádřit abstraktum v jiném jazyce tak, aby mu děti rozuměly. Velkou podporu mi poskytují samotné děti.

Pavλίna Kellerová